

Z A K O N
O ZAŠTITI PRAVA PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se zakonom, sukladno Zakonu o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/03 i 76/05) i Europskoj okvirnoj konvenciji za zaštitu nacionalnih manjina, utvrđuju prava i obveze pripadnika nacionalnih manjina u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), Savjetodavno vijeće pripadnika nacionalnih manjina Federacije, te obveze tijela vlasti da poštuju i štite, očuvaju i razvijaju etnički, kulturni, jezični i vjerski identitet svakog pripadnika nacionalne manjine u Federaciji koji je državljanin Federacije odnosno Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

Zaštita prava i sloboda pripadnika nacionalnih manjina sastavni je dio međunarodne zaštite ljudskih prava i sloboda.
Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina Vijeća Europe izravno se primjenjuje i sastavni je dio pravnoga sustava Federacije.

Članak 3.

Nacionalna manjina, sukladno ovom zakonu, dio je pučanstva - državljana Federacije odnosno Bosne i Hercegovine koji se ne očituju kao pripadnici ni jednog od tri konstitutivna naroda, a sačinjavaju je ljudi istog ili sličnog etničkog podrijetla, iste ili slične tradicije, običaja, vjerovanja, jezika, kulture i duhovnosti i bliske ili srodne povijesti i drugih obilježja.
Federacija štiti položaj i jednakopravnost pripadnika nacionalnih manjina: Albanaca, Crnogoraca, Čeha, Italijana, Židova, Mađara, Makedonaca, Nijemaca, Poljaka, Roma, Rumunja, Rusa, Rusina, Slovaka, Slovenaca, Turaka, Ukrajinaca i drugih koji ispunjavaju uvjete iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 4.

Svaki pripadnik nacionalne manjine ima pravo slobodno birati da se prema njemu ophode ili ne ophode kao takvom i ne smije doći u nepovoljan položaj zbog takvoga

opredjeljenja, a bilo kakav oblik diskriminacije po toj osnovi je zabranjen.
Zabranjena je asimilacija pripadnika nacionalnih manjina mimo njihove volje.

Članak 5.

Pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo na slobodu organiziranja i mirnog okupljanja radi ispoljavanja i zaštite svojih kulturnih, vjerskih, obrazovnih, socijalnih, ekonomskih i političkih sloboda, prava, interesa, potreba i identiteta.

Članak 6.

Federacija omogućava, podstiče i finansijski podržava održavanje i razvitak odnosa između udruga pripadnika nacionalnih manjina u Federaciji s pripadnicima udruga nacionalnih manjina u Republici Srpskoj, Distriktu Brčko, drugim državama i s narodima u njihovim matičnim državama.

Federacija je dužna u okviru svojih proračunskih sredstava osigurati sredstva radi ostvarivanja prava što pripadaju nacionalnim manjinama na temelju ovoga zakona, kao i za aktivnosti udruga pripadnika nacionalnih manjina.

II. ZNAKOVI I SIMBOLI

Članak 7.

Pripadnici nacionalnih manjina, njihove udruge, institucije, drugi subjekti i oblici organiziranja i djelovanja mogu slobodno isticati i nositi znakove i simbole nacionalne manjine kojoj pripadaju, kao i njihovih organizacija, udruga i institucija. Na organiziranim manifestacijama i skupovima se uz simbole nacionalnih manjina obvezno ističu i drugi službeni simboli (državni, federalni, kantonalni, gradski i općinski) sukladno važećim propisima.

III. UPORABA JEZIKA

Članak 8.

Federacija priznaje i štiti pravo svakom pripadniku nacionalne manjine da se koristi svojim jezikom slobodno i bez ometanja, privatno i javno, usmeno i pismeno. Pravo iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva i pravo pripadnika nacionalne manjine da rabi svoje ime i prezime na jeziku manjine i da zahtijeva da kao takvo bude u javnoj uporabi.

Članak 9.

U gradovima, općinama i mjesnim zajednicama u kojima pripadnici nacionalne manjine čine većinu pučanstva tijela vlasti obvezna su osigurati uporabu jezika manjine između tih pripadnika i tijela vlasti, da natpisi institucija budu ispisani i na jeziku manjine, te da lokalni nazivi, nazivi ulica i drugih topografskih oznaka namijenjenih javnosti budu ispisani i istaknuti i na jeziku nacionalne manjine koja to zahtijeva.

Gradovi i općine mogu svojim statutima utvrditi da prava iz stavka 1. ovoga članka mogu koristiti pripadnici nacionalne manjine i kada ne čine većinu pučanstva.

IV. OBRAZOVANJE

Članak 10.

Pripadnici nacionalne manjine mogu učiti jezik, književnost, povijest i kulturu i na jeziku manjine kojoj pripadaju.

Obrazovne vlasti u Federaciji u okviru svog obrazovnog programa (predškolskog, osnovnog i srednjeg) obvezne su u školama u kojima učenici - pripadnici jedne nacionalne manjine čine najmanje jednu trećinu osigurati obrazovanje na jeziku te manjine, a ako čine jednu petinu, osigurati dodatnu nastavu o jeziku, književnosti, povijesti i kulturi manjine kojoj pripadaju, ako to zahtijeva većina njihovih roditelja. Radi ostvarivanja prava iz stavka 2. ovoga članka mjerodavne obrazovne vlasti u Federaciji obvezne su osigurati finacijska sredstva za osposobljavanje nastavnika koji će izvoditi nastavu na jeziku nacionalne manjine, osigurati prostor i druge uvjete za izvođenje dopunske nastave, kao i tiskanje udžbenika na jezicima nacionalnih manjina.

V. INFORMIRANJE

Članak 11.

Pripadnici nacionalnih manjina u Federaciji imaju pravo na osnivanje radio i televizijskih postaja, izdavanje tiska i drugih tiskanih informacija na jezicima manjine kojoj pripadaju.

Članak 12.

Radio i televizijske postaje koje imaju ulogu javnog servisa/službe, a čiji su osnivači Federacija, kantoni, gradovi ili općine, obvezne su u svojim programskim shemama

predvidjeti posebne emisije za pripadnike nacionalnih manjina, a mogu osigurati i druge sadržaje na jezicima manjina, kao i emisije, na službenim jezicima, o pripadnicima nacionalnih manjina u Federaciji.

Radio i televizijske postaje, kao javni servisi, dužne su najmanje jednom tjedno osigurati posebnu informativnu emisiju za pripadnike nacionalnih manjina na njihovom jeziku.

Kantoni će svojim propisima utvrditi prava iz stavka 1. ovoga članka, na temelju postotka zastupljenosti nacionalnih manjina u kantonu, gradu i općini.

VI. KULTURA

Članak 13.

Pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo osnivati knjižnice, videoteke, kulturne centre, muzeje, pismohrane, kulturna, umjetnička društva i sve druge oblike slobode kulturnog izražavanja, te brinuti se o održavanju svojih spomenika kulture i kulturne baštine.

U gradovima, općinama, mjesnim zajednicama u kojima pripadnici nacionalne manjine čine preko jedne trećine pučanstva u institucijama za kulturne aktivnosti osigurat će se sadržaj na jezicima nacionalne manjine.

Pismohrani, muzeji i druge ustanove za zaštitu kulturno-povijesnog i graditeljskog naslijeđa u Federaciji obvezne su u svojim programima i sadržajima osigurati srazmjernu zastupljenost kulturno-povijesnoga i graditeljskog naslijeđa svih nacionalnih manjina u Federaciji.

VII. EKONOMSKO-SOCIJALNA PRAVA

Članak 14.

Pripadnici nacionalnih manjina iz članka 3. ovoga zakona imaju pravo na uposlenje u tijelima državne službe i drugim javnim službama na svim razinama vlasti, srazmjerno postotku njihovog sudjelovanja u pučanstvu prema posljednjem popisu pučanstva iz 1991. godine, a zastupljenost u zakonodavnim tijelima vlasti na svim razinama osigurava se prema Izbornom zakonu Bosne i Hercegovine.

Članak 15.

Mjerodavne vlasti Federacije, kantona, grada i općina svojim će propisima utvrditi stimulativne mjere za upošljavanje i veće kvote za upošljavanje pripadnika nacionalnih manjina, te poduzimati i druge odgovarajuće mjere za postizanje brže i potpunije jednakopravnosti pripadnika nacionalnih manjina.

VIII. VIJEĆE NACIONALNE MANJINE FEDERACIJE

Članak 16.

U svrhu zaštite prava nacionalnih manjina ovim se zakonom osniva Vijeće nacionalnih manjina Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće manjina Federacije) kao Savjetodavno tijelo Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine za zaštitu pripadnika nacionalnih manjina, utvrđuje sastav, način izbora i rada, financiranje i druga pitanja glede rada Vijeća.

Članak 17.

Vijeće manjina Federacije sastoji se od predstavnika nacionalnih manjina iz članka 3. ovoga zakona koje određuju njihove udruge.

Broj članova Vijeća manjina Federacije određuje se tako da se na svakih 1.000 članova udruga pripadnika nacionalnih manjina bira po jedan predstavnik u Vijeće manjina Federacije s tim da ni jedna nacionalna manjina ne može imati više od pet predstavnika, izuzev Roma koji mogu imati najviše sedam predstavnika.

Članak 18.

Vijeće manjina Federacije prati stanje i primjenu propisa, zauzima stavove, daje prijedloge i preporuke tijelima vlasti u Federaciji o svim pitanjima što su od značaja za položaj i ostvarivanje prava pripadnika svih nacionalnih manjina u Federaciji. Vijeće manjina Federacije povremeno će određivati predstavnike u Povjerenstvo za ustavna pitanja i Povjerenstvo za ljudska prava i slobode i druga povjerenstva i radna tijela oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

Vijeće manjina Federacije donosi svoj Statut, Poslovnik o radu, Program rada i programe rada svojih radnih tijela.

Članak 19.

Statutom i Poslovnikom o radu Vijeća manjina Federacije utvrđuje se način izbora rukovodstva, stalna i povremena tijela, način sazivanja i rada, vrijeme i mjesto održavanja sjednica i druga pitanja od značaja za rad toga vijeća.

Članak 20.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine će na prijedlog Federalnoga ministarstva pravde u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona pozvati udruge pripadnika nacionalnih manjina da izaberu svoje predstavnike u Vijeće manjina

Federacije, obaviti administrativno-tehničke poslove oko prve sjednice Vijeća, te sazvati prvu osnivačku sjednicu.

Članak 21.

Registrirane će udruge pripadnika nacionalnih manjina sukladno svojim aktima izabrati predstavnike u Vijeće manjina Federacije u roku od 30 dana od dana objave poziva Vlade Federacije iz članka 20. ovoga zakona.

IX. MEĐUNARODNA SURADNJA I NADZOR

Članak 22.

Tijela vlasti u Federaciji surađivat će i razmjenjivati iskustva s mjerodavnim tijelima zainteresiranih država kao i s međunarodnim institucijama radi što potpunijeg ostvarivanja prava nacionalnih manjina.
Nadzor nad provođenjem ovoga zakona vrši Federalno ministarstvo pravde.

X. PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 23.

Kantoni, gradovi i općine će svojim propisima bliže odrediti prava pripadnika nacionalnih manjina sukladno odredbama ovoga zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu.

Članak 24.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

**PREDSJEDATELJ
DOMA NARODA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH**

**Stjepan Krešić PREDSJEDATELJ
ZASTUPNIČKOGA DOMA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH**

Safet Softić